

революція. – К., 1979. – 365с.; *Ніковський 1918* : Ніковський А. Vita Nova. – К., 1918. – 86с.; *П'янов 2002*: П'янов В. На струнах вічності // Нарис та есеї. – К., 2002. – 216с.; *Стус 1993*: Стус В.Феномен доби (Сходження на Голгофу слави). - К.: Товариство “Знання” України, Вид.-поліграф. центр “Знання”; 1993. – 96с. *Тичина 1983-1986*: Тичина П. Зібрання тв-ів у 12-ти т. – К.:Наук. Думка, 1983 – 1986. – Т.5. – Кн.2. – 664с.; *Тичина 1983 – 1986*: Тичина П. Зібр.тв: У 12-ти т. – К.:Наук. Думка,1983-1986. – Т.6. – 704с.; *Юдіна 1976*: Юдіна В. Музика в житті П. Тичини. – К., 1976. – 87 с.

Оксана Косинова. Проблемы символизма в творчестве Богдана Лепкого и Павла Тычины.

В статье рассматривается творчество Павла Тычины и Ивана Багряного. Внимание акцентируется на том, что в произведениях писателей ощущается влияние литературно-художественного и философско-эстетического направления символизма.

Ключевые слова: символизм, проза, поэзия, музыка, музыкальный термин, гармония.

Костюк С. В. (Тернопіль)

УДК 741.9 (477)

ББК 85.143 (4 Укр)

Богдан Лепкий у малярстві: фонди тернопільського обласного краєзнавчого музею

Уперше в науковий обіг вводиться інформація про твори мистецтва фондової збірки Тернопільського обласного краєзнавчого музею, присвячені Богданові Лепкому

For the first time the information about the art creations of the fund collection of Ternopil regional museum of lokal lore, dedicated to Bogdan Lepky, is introduced into the scientific circulation.

Дотепер твори мистецтва фондової збірки Тернопільського обласного краєзнавчого музею не були описані та інформацію про їх наявність фіксувала лише облікова документація. Відтак публікації про згадані матеріали відсутні. Запропонований виклад покликаний доповнити знання про зображення Богдана Лепкого у творах мистецтва.

Серед “сотенного” фонду Богдана Лепкого, сформованого у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї, поза увагою залишалася донедавна мистецька група щодо розкриття художнього таланту співця Золотого Поділля та змалювання його образу іншими авторами.

Загалом, тільки шість одиниць збереження налічують лепківські матеріали тематичної збірки: “Графіка” – 4, “Живопис” – 2 [1].

Започатковує означені матеріали “Портрет Сільвестра Лепкого – священика с. Жукова, талановитого поета, відомого під псевдонімом Марко Мурава, батько Богдана Лепкого – українського поета. Автор портрету – Богдан Лепкий. Поч. ХХ ст. (30-ті роки), Бережанський р-н, с. Жуків, 26х 33см” (подано запис каталожної карточки ТКМЖ – 991 – С.К.): анфасне зображення молодого чоловіка без головного убору; темний одяг священнослужителя; темне, коротке волосся зачесане на бік; тло – блакитне (полотно, олія); дерев’яна, різьблена рама (декоративний квітковий орнамент, оздоблений золотистою фарбою); на звороті рамки зафіксовано текст олівцем, залишений автором: “Мій батько Сільвестр в молодім віці. Богдан Л.”. Роботу знайдено 1989 року: с. Жуків, Бережанщина – подаровано братовою дружини Левка Лепкого.

Живописний портрет “Богдан Лепкий” (ТКМЖ – 1334; 2000, картон, темпера, 80х60 см) належить авторству Богдана Ткачика: зображення погрудне (три четвертих постави); голова ледь повернута ліворуч, погляд – на глядача; назад зачесане волосся, відкриває високе чоло; верхню губу прикривають маленькі підстрижені вуса; біла сорочка видніється з-під пальта великокомірного. Картина поповнила фонди після персональної серпневої виставки Б. Ткачика 2001 року – подаровано.

Добротний портрет “Лепкий Богдан Сильвестрович” (ТКМГр – 2112; 1990, картон, пастель, 72х53,5 см) 1990 року викуплено в Ігора Крука (Бережани): зображено високочолого літнього чоловіка; сиве, назад зачесане, волосся; невеликі сиві вуса; відкладний комір та вилоги темніші “виказують” шляхетність пальта; невеликі кути білої сорочки ледь накривають сірий шарфик; коричнева краватка. Тло картини вертикально дводільне: ліворуч затонування охристе, справа – світло-синій колір. Картина стаціонарно демонструється в експозиції відділу нової та новітньої історії музею.

Графічний лист “Богдан Лепкий” виконав Ярослав Омелян (ТКМГр – 2464; 1996, лінорит, папір, олівець, 29х26/55х46 см): крупним планом (три четвертих) погрудне зображення Богдана Лепкого; голова нахилена лівоплічно, погляд – на глядача; праворуч од портретованого – розлогою кроною красується стилізоване дерево; задній план – журавлі проперізують небо; відбиток підписано автором

(олівець): “9/30, “Богдан Лепкий”, лінорит, 1996 р., худ. Я. Омелян, м. Тернопіль, підпис”. Подаровано музеєві після персональної виставки 1997 року (травень-червень).

Заслужений художник України Я. Омелян подарував також 2000 року блок екслібрисів (30 одиниць), поміж яких знаки: “Із книг Богдана Лепкого” (№№ 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17), “Екслібрис Богдана Лепкого” (№№ 8, 11, 12, 15, 18), решта – дотичні тематично (ТКМГр – 2678/1-30/; 2000, папір, друк, 19x9 см). Нарешті, картина заслуженого художника України Б. Ткачика “Босими стежками Богдана Лепкого” (ТКМГр – 2724; 1990-і рр., картон, пастель, 29x39 см).

Назва лише визначає “приналежність” роботи конкретній особі, оскільки зелено-коричнево-жовтою гамою кольорів виписано абстрактний краєвид Опілля (поодинокі лісонасадження встеляють місцевину); картину наділено дерев’яною рамкою; зворот роботи позначено авторським “зауваженням”: “Босими стежками Б. Лепкого”, авт. Б. Ткачик, 4. 12. 97”. Подарував картину музеєві Михайло Ониськів (Тернопіль) 2005 року.

Описана скромна збірка мистецьких творів Лепкіани суттєво увиразнює сприйняття фонду Богдана Лепкого Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

С.І. Кравченко, проф. (Луцьк)

УДК 821.161.2'06

ББК 83.3 (4 УКР)6-8 + 76 (4 УКР) - 8

Видавнича діяльність Богдана Лепкого у Польщі в першій половині ХХ століття

У статті подається хронологічна панорама книжкових видань, підготовлених Б.Лепким у період з 1900 – 1940-ві роки українською та польською мовами з метою популяризації української літератури в Польщі та польської літератури в українському суспільстві. Підкреслюється науковий підхід та культурно-просвітницьке значення видавничої діяльності письменника та висвітлюється її суспільно-історичний контекст.

Ключові слова: українсько-польський діалог, переклад, антологія, коментар, бібліографія, книжкові видання, підручник.

The article “The publishing of Bogdan Lepkyj in Poland at first part of XX century” has chronological view of book editions by Bogdan Lepkyj in 1900-1940 years Ukrainian and Polish languages which were published for popularity Ukrainian literature in Poland and for popularity Polish literature in Ukrainian society. It underlines scientific approach and cultural-educational meaning of publishing by writer and lights up it’s social-historical context.

Key words: Ukrainian-polish dialogue, translation, anthology, commentary, bibliography, book editions, textbook.

Богдан Лепкий був однією із центральних постатей в осередку української еміграції у Кракові впродовж багатьох років. Перу письменника належать дослідження творчості таких польських митців слова, як М. Конопніцька, Л. Совінський, Ю. Словацький та ін. Він багато зробив для популяризації української літератури в Польщі як своїми художніми перекладами і літературною творчістю, так і виступами у пресі, видавничою та редакторською діяльністю. Різні аспекти творчого шляху Б.Лепкого представлені у дослідженнях М.Сивіцького («Богдан Лепкий») [Сивіцький 1993], В.Качкана («Хай святиться ім’я твоє») [Качкан 2000] та численних наукових збірках, присвячених митцю [Богдан 993; Журавлі...2001].

Метою цієї статті є висвітлення видавничої діяльності письменника, культурно-просвітницького значення його роботи як редактора і видавця у підготовці книжкових видань.

Працювати для популяризації української літератури в Польщі розпочав Б.Лепкий ще на початку ХХ століття. Упродовж декількох років на засіданнях Слов’янського клубу в Кракові, членом якого був, виголосив доповіді «О najnowszej literaturze rusko-ukraińskiej» в 1901 році, «Mikołaj Gogol» у 1902-му, «Wasył Stefanyk» у 1903-му, «Muzyka Łysenki» у 1904 році [Klub... 1905]. Згодом видав книгу новел М. Коцюбинського «В тенетах шайтана» 1906 року у Бродях та власний найкращий на той час у Польщі переклад польською мовою «Слова о полку Ігоревім» (1908) зі вступом і розлогіми коментарями. Разом із В. Орканом підготував антологію сучасної української поезії, а 1912 року вийшов його «Начерк історії української літератури» польською мовою.

У першій половині ХХ століття письменник працював викладачем польських гімназій, а потім професором Ягеллонського університету в Кракові. В архіві установи зберігається особиста справа Б. Лепкого, де викладені основні етапи його професійної діяльності, наукового доробку та літературної творчості. Із архівних документів можна дізнатися про різні аспекти його професійної кар’єри як філолога і викладача. Працюючи в чужокультурному середовищі, письменник завжди використовував нагоду поширювати знання про українську культуру серед поляків. У 1899 – 1914 роках був лектором